

Lastniki in izdajatelji: Okrajni odbori SZDL Črnomelj, Kočevje in Novo mesto. Izdaja vsa petek. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Tomo Gošnik. Tiskarica: Slovensko-porabljena v Ljubljani predstavnik Franc Plevl. — Uredniški in upravni: Novo mesto, Cesta komandanta Stanca 25. — Poštni predel 30. — Telefon uredništva in uprave: 121. — Tekoči račun pri Mestni hranilnici v Novem mestu: blb H-T-24. Letna novembra mesečna 450 din. mesečna 120 din. letna plačljiva vnaprej. — Za iznosom 900 din oz. 3 ameriške dolarie.

Dolenjski list

Tednik okrajev Črnomelj, Kočevje in Novo mesto

ČNICA

Belokranjski marmor

Po 7 din za kilogram

Brez potrebnega orodja in opreme in z majhnim stivom ljudi je pričelo pred nekaj leti novoustanovljeno podjetje izkorisčati ležišče prvoravnega marmora, ki ga je prej izkorisčal privatnik. Tako je bilo z opremo vse do lani, čeprav je kolektiv v dveh letih narastel na 21 ljudi. Prvi stroj, ki so ga dobili lani, je bil vrtalni stroj s sesalcem za prah, ki so ga kupili iz republike pomoči Beli krajini. Ker je treba kose kamna dvigati z globine, so si omisili primitivno dvigalo na vitez na ročni pogon. Dvigalo so lani izboljšali, sedaj poganja dvigalo električni motor. Do 10.000 kg težke kose dvigajo z njim iz 8 do 10 metrov globoke jame, kjer lomijo marmor.

uporabili za izdelavo umetnega kamna. Kako potreben bil podjetju drobilec za tak odpadni kamen, saj bi ta kamen gotovo lahko prodali doma in na tujih tržiščih.

Za večje bloke tega marmora se zlasti zanimajo ameriški kupci. Njim bodo lahko sedaj ustregli, ko bodo v pogonu žage. Z ročno obde-

Tu obdelujejo gradaški marmor

Kolektiv »Marmorja« je že narastel na 41 ljudi. Pravkar nameščajo dve žagi na motorni pogon za rezanje kamna — večjo v kamnolomu za rezanje blokov iz skale, ki so jo odkopali, manjšo pa za obdelavo blokov zunanj in za rezanje plošč. Zdaj šele bo podjetje lahko povečalo proizvodnjo in dobavljajo marmorne kose in bloke ter plošče po veliki kupcu.

Pred kratkim so poslali za poizkušnjo v Nemčijo wagon odpadnih kosov, to je drobirja, ki odpade pri obdelavi blokov. Po 7 din so dobili zanj. Takega kamna lahko takoj namreč več vagonov. V Nemčiji bodo ta kamen zdrobili in

lavo gre mnogo prepočasi. Poleg izdelave spomenikov in drugih naprav iz marmora po naročilu, podjetje dobavlja večje in manjše kose v grobi obdelavi raznim podjetjem. Glavni odjemalec kosov je podjetje istega imena v Ljubljani, v katerega sestavu je bilo prej tudi gradaško podjetje.

Marmor tud' pri Adlešičih

V času, ko se podjetje v Gradaču razširja in pripravlja na smotorno in donosno izkorisčanje marmoria, ki ga tu, kot kaže, neizcrpne zaloge — saj sega ležišče vse do vasi Vranoviče, če ne še daje — pa so tudi pri Ade-

leščih

zadnja seja LO MO Novo mesto

38 MILIJONOV ZA STANOVNIKA V KARLOVCU

Ljudski odbor mestne občine Karlovac je na zadnji skupni seji obeh zborov 15. avgusta sprejel sklep, da s kreditom podpre privatno podobo za gradnjo stanovanj. V tamnam je odobril ves razpoložljivi kredit, v znesku 38 milijonov din, ki ga bodo dobili privatni graditelji stanovanjskih hiš kot posojilo. Kot pri nas, je tudi v Karlovcu veliko privaten interesentov za tak kredit, medtem ko med podjetji za ta kredit ni zanimal.

S 38 milijonoma za stanovanja v Karlovcu

Na tej seji je ljudski odbor mestne občine pregledal in potrdil zaključni račun proračuna mestne občine Novo mesto. Račun izkazuje, da so bil dohodki večji za 1.188.000 din kot je bilo predvideno v proračunu, za prav toliko pa so se povečali tudi izdatki. Nadalje je ljudski odbor mestne občine na tej seji podjetju »Zeleznja« v višini 100.000 din. Kredit je kratkoročen. Odobril je tudi prenos lastnine iz splošnega ljudskega premoženja na podjetje »Kremen«. Gre za stavbo na cesti Komandanta Staneča nasproti lekarne, ki je do gradnje podjetje »Kremen« ter ima v njej že svoje upravne prostore.

S 100.000 dinari za Kremen

S to sejo je ljudski odbor mestne občine, ki je bil izvoljen jeseni 1952, zaključil svoje delo. Kdorkoli je kdaj ocenjevalo delo, bo moral priznati, da je Novo mesto v tem času neverjetno napredovalo v vsakem pogledu. Največji uspeh je novi vodovod, pomembna je urejena cesta, parki, most čez Krko in še vrsta drugih pridobitev mesta. Zlasti so velik korak naredila v tem času podjetja na območju mesta, od katerih so bila nekatera že na zelo šibkih nogah. Res je, da so bili za ta splošni napredki mesta v tem času dobri ekonomski pogoj, kot posledica gospodarskega razvoja v naši državi, vendar je tudi ljudski odbor mestne občine s predsednikom tovarišem Andrijančem prispeval temu poletu in napredku s svojim delom in pravilnim vodstvom znaten delež. To mu je bilo omogočeno tudi zaradi podporo volivcev, ki so na splošno pravilno cenili napore ljudskega odbora.

S 100.000 dinari za Kremen

Na 38 milijonih za stanovanja v Karlovcu

Na

Z okrajne skupščine vojaških vojnih invalidov

V »Invalidskem vestniku« smo brali pod gornjim naslovom sledoč poročilo:

»V Novem mestu so imeli skupščino okrajnega odbora Zveze VVI preteklo nedeljo. Značilno za to skupščino je to, da ji ni prisostoval niti eden predsednik množičnih družbenih organizacij in ljudskih oblasti, kar ne izpričuje dobre povezanosti in sodelovanja invalidske organizacije tega okraja s tamkajšnjimi organizacijami in organi ljudske oblasti. Tudi udeležba delegatov je bila bolj pliča, saj niti dve trajni izvoljeni delegatovi ni prislo na skupščino.«

Resnici na ljubo moramo ugotoviti, da okrajni odbor ZVVI uredništva »Dolenjskega lista« ni obvestil o svoji letni skupščini (kakor tega ne delajo tudi nekatere druge organizacije, ki se potem »čudijo«, čemu o njihovem delu le malo poročamo). Zato posnemanio po »Invalidskem vestniku« nekatere glavne ugotovitve z občega zobra:

»Iz poročila o delu organizacije, ki ga je na skupščini predbral predsednik, je razvidno, da je v dosedanjem novomeškem okraju včlanjenih v Zvezu VVI 1807 invalidov in da je v okraju le 22 osnovnih organizacij, kar je vsekakor premalo in bodo

moralni misliti na povečanje števila osnovnih organizacij, da jih tako vse bolj približajo članstvu.

Med letom so poskrbeli za obdaritev otrok padlih borcev in drugih socialno šibkih članov ter so v ta namen porabili 320.000 dinarjev. Odborovali so 213 članov.

Stipendije prejemajo 304 otroci padlih borcev in ima OLO v svojem proračunu v ta namen dolgoletnih 6 milijonov dinarjev. V počitniške kolonije in na tabornjenje gre letos iz novomeškega okraja 376 otrok padlih borcev. Tudi dopolnilno šolo so imeli za te otroke v Smiljeh pri Novem mestu. Letos jo je z uspehom končalo 25 otrok padlih borcev.

Iz poročila je bila nadalje razvidna precejšnja aktivnost osnovnih organizacij. Tako je osnovna organizacija v Novem mestu priredila med letom za svoje članstvo tri poučne izlete, enega v Rog na Bazo 20, enega

.....

ALKOHOLIZEM

hromi telesne in duševne sposobnosti odraslega človeka, a deluje kot strup na mlado in manj odporno otroško telo! Matere, vzgojitelji, starši — ne pozabite teg!

na zgodovinsko partizansko postojanko Frato in enega k Bečetovi jami v Zagrad. Izlet je bil udeležil lepo število članov.

Zelo aktiven je tudi osnovna organizacija v Trebnjem, ki je iz lastnih sredstev samo za spomenik padlih borcev prispevala 500.000 din. in dala tudi precej podpor svojemu socialno šibkemu članom. Za člane so organizirali izlet na Bazo 20 in se na povratak iz tega izleta udeležili tudi odprtje spomenika v Podhosti. Tudi osnovna organizacija Trška gora je priredila za svoje članstvo izlet, v Dolenjskih Toplicah pa ga pripravljajo za pričelo.

Nova področja osnovne organizacije Novo mesto delujejo tri invalidske športne skupine: kegljaški, šahovski in strelski krožek. Pripravljajo pa se ustavnovitev krožkov za namizni tenis in balinjanje. V obstoječih krožkih je nad 30 članov. To športno udejstvovanje invalidov okrajni odbor Zveze VVI močno podpira.

Predsednik glavnega odbora zvezve tv. Franc Kress je po ugotovitvi pomanjkljivosti skupščine govoril o predvidenih spremembah in dopolnitvenih Zakonu o vojaških vojnih invalidih. O invalidski organizaciji v novih občinah ter o združitvi okrajnih odborov Zveze VVI Novo mesto in Crnomelj.

IZ NAŠIH KRAJEV

TO in ONO IZ VELIKOLAŠKE OBČINE

9. avgusta je bilo v Velikih Laščah prvo zasedanje ljudskega odbora nove občine. Na njem sta bila prisotni tudi predsednik okraja Kočevje tov. Pirnat in narodni heroj tov. Ožbolt.

Za novega predsednika je bil izvoljen Mirk Marolt od Gregorja, za podpredsednika tov. Ahec iz Turjakova, za tajnika pa je bil imenovan dosedjan tajnik Golobčič Branko. Novi občinski odbor je tudi zaprisegel.

Novi predsednik je obljubil, da si bo prizadeval za napredok občine in zaposlit občinike, da bi mu pri tej težki in odgovorni nalogi čim več pomagali.

Pri slavnostnem konsoli, katerega sta se udeležila tudi tov. Pirnat in Ožbolt, so se o marsičem pogovorili.

Iz zimskega spanja se je prebudila strelška družina v Ornetku, ki želi, da bi spet začivel na lepi šport. V načrtu imajo zgrajitev novega modernega strelšča, ki bo ustreza vsem potrebam družine. Tudi pionirji bodo dobili svoj prostor v njem, ker se bodo lahko učili streljanja z zrakno puško. Uspeh je zagotavljen, če bo le malo dobre vo-

lje, saj je tudi vojaška posadka objubila vso pomoč pri izgradnji strelšča.

V zadnjem času se prebivalci pritožujejo, da jim izgrevajo košči ali pa da so tatiči poskušali svojo spodbudnost okoli kokoščinkov. Tako je v noči od 28. na 29. juliju obiskala Verantovo v Zlebiču »silica« in odpeljal štiri kokoši in petelin. Vendar je bila lica takoj usmiljena, da jim je eno kokoš pustila zadavljeno v bližnji koruzi, da bi jo imeli za nedeljo.

Cepav je bilo vsem jasno, da je bila na delu »silica« v Cilevski podobi, niso takoj javili Ljudski milici iz nerazumljive bojavni do nje. Pripovedamo, da ljudje vsako namajno tarčino ali poizkus takoj javijo Ljudski milici, da bo lahko že v kaki zatrla take podvige ali pa zasedljiva napravljiva. S prikrivanjem in nespatnem bojavnjem se daje tato vogni za nove tarbine.

Hotel v Ornetku je zaseden. Največ gostov je iz Srema, nad Banato, ki se navdusujejo nad lepotami naših krajev. Ker je za vse pravljivje premalo prostora, bo treba drugo leto poskrbiti, da se hotel še razširi, kar bo predvidena na grajskem marfu

IZ VELIKOLAŠKE OBČINE

za pospeševanje turizma na Dolenskem velikega pomena. Tu imamo vse pogoje za turizem.

Zato je bilo umestno ustanoviti turistično društvo, ki bi skrbelo za propagando v tisku, radiu itd. Tudi organizirati izlete in bodo takoj obiskovalci spoznali lepo našega kraja. Pozimi pa bo le lepa sezona za smučanje in sanjanje.

M. P.

Šofer rešil avto

Preteklo soboto je šofer Ivan Kalič vozil avto znamke »Pionir«, last Državnega posestva Snežnik. Na cesti proti Banja Luki se mu je med precej hitro vožnjo nemadom odломil volan. Kaliču je le z največjim naporem v prisotnosti duha uspel, da je ustavil avto tik na robu prepada. Da mu to ni uspelo, bi zdrzel v prepad in od nogevega avtomobila bi ostal le kup ruševin. Podjetje je šoferja nagradilo z veččasnim dopustom.

Cet.

Predgrad ob Kolpi

Jelke v bližnjem gozdu Graščica so letos izredno medile. Sladka tekočina je kar kapala z dreves. Belokranjski čebeljarji iz raznih krajev so prispali v bližnjem gozdu okoli 220 čebelnih družin na pašo, vendar so bili za kakih 14 dni prepozni. Nastalo deževje je preprečilo nadaljnje medenje jelk. Več sreča so imeli domači čebeljarji, ker je bilo nekaj prvih dni medenja sončnih, brez dežja.

Z odlokom občinskega ljudskega odbora je bilo ustanovljeno mirarsko podjetje. Začasno bo imelo svoje prostore na Paki v hiši Jožeta Lukaniča. Gradnja mirarske delavnice je bila v obdobju do konca leta.

Gostovanje zagrebške »Komedije« v Novem mestu

Člani zagrebškega gledališča »Komedija« so v nedeljo 21. avgusta gostovali v Domu JLA v Novem mestu. Dalni so veseljeli igro sodobnega dunajskega dramatika Hansa Schuberta »Zaščita«, ki se ne ženimo« (Zakaj bi se ne oženili). Prijetna, duhovita

in v najboljšem smislu razvedrila. Igra ima vse odlike pa tudi slabosti nekdajne stare šole dunajskih, oziroma avstrijskih komedijografov, vendar uspešno opravi svoj namen: duhovito se zabavati. Bila pa je mojstrsko zrežljiva in je izpravila slovenski, ki ga uživajo člani zagrebške »Komedije« doma, sedaj pa smo jih imeli priliko videti tudi v Novem mestu. Naj naš uprava Doma JLA tudi vnaprej preskrbi takih gostovanj.

V KARLOVCU SO ODKRILI HUD GOSPODARSKI KRIŽINAL

»Karlovački tjednik« poroča, da se kriminalni organi pravkar zaključili s preiskavo in podjetju »Tehnepromet« in »Technomaterial«, kjer so odkrili dosečaj največji gospodarski kriminal. Na podlagi preiskev je javno tožilstvo že sestavilo obtožbo proti 22 osebam teh podjetij. Vsi so skupno obtoženi za 20 kaznivih dejanj. Obtožnica ima 180 strani, kar pomeni tudi

letos so na naših krajev sadovnjaki lepo obrodili in si obeta

mo dobro sadno letino. Temu je veliko pripomogla tudi večja skrb za sadno drevje spomlad, ko je večina sadjarjev očistila drevesa, so gnjili in podobno. Sadjarjem bi priporočali, da čimveč sadja posušje, ker bodo imeli od tega več koristi, kakor pa če sadje sprešajo za most, ki nima nobene prave vrednosti. - žem-

ŠPORT IN TELESNA VZGOJA

Atletski dvoboje mladinske reprezentance Hrvatske: Slovenije

V nedeljo, 21. avgusta je bilo v Kočevju veliko atletsko tekmovalje med mladinskima reprezentancama Hrvatske in Slovenije. Organizator tekmovalje je bilo TVD Partizan, ki je odlično izvedlo in zastavil vse priznanje. Za tretje mednarodno tekmovalje je bilo v Kočevju veliko zanimalje, saj se je zbralo na stadionu Partizana nad tisoč gledalcev, ki so bili pretežno zanimali poletno atletov.

Po odigranju hramne in dvigvanje zastav je prisotne pozdravili predsednik TVD Partizan, Toni Čuk. Po govoru se je ob 3.40. pridelo tekmovalje, ki je prineslo sledeče rezultate:

MLADINCI — tek 100 m: Melež Anton (Hrvatska) 11,3; Zago Boris (Slovenija) 11,4.

Tek 200 m: Vrančič Zvonko (Hrvatska) 23,3; Torkar Polde (Slovenija) 23,7.

Tek 400 m: Vrančič Zvonko (Hrvatska) 50,9; Breznik Rudi (Slovenija) 53,6.

Tek 800 m: Stros Rok (Slovenija) 2:09,3; Lorbér Rudi (Slovenija) 2:02,4.

Tek 1500 m: Hafer Franc (Slovenija) 4:06,6; Saraga Miroslav (Hrvatska) 4:09,4.

Tek 110 m — ovire: Miler Branko (Hrvatska) 15,2; Koinik Mirko (Slovenija) 15,3.

Tek 110 m — steeples chase: Šimončič Vlado (Slovenija) 4:46,6; Prezelj (Hrvatska) 4:50,6.

Stafeta 4 x 100 m: Slovenija 44,8; Hrvatska 44,9.

Skok v višino: Markulin Aleks (Hrvatska) 175; Lončarić Ivica (Hrvatska) 175.

Skok s palico: Slabnič Branko (Hrvatska) 4,00; Miler Branko (Hrvatska) 3,90.

Skok v daljino: Nasar Branko (Hrvatska) 6,93; Lončarić Ivica (Hrvatska) 6,54.

Troskok: Koinik Mirko (Slovenija) 13,33; Markulin Aleks (Hrvatska) 13,33.

Met kroglice 6 kg: Penko Igor (Slovenija) 16,15; Berjak Zvonko (Hrvatska) 14,98.

Novomeščani osvojili pokal v Kočevju

Kočevski Partizan je v soboto in nedeljo organiziral velik oddobničarski turnir moških ekip. Za zmagovalec je Turistično društvo Kočevje darovalo lep kristalni pokal. Turnirja se je udeležilo osem ekip iz vse Slovenije. Te so bile razdeljene v dve grupe. Dve najboljši moštvi sta se plasirali v finale. Od dolnjinskih moških so se dosegli: zvezni ligast, Novomeščani odgovarjali v Beograd, kjer se bodo pomerili z Zelezničarjem Partizanom. V zadnjem kolu se bodo srečali z Branikom v Mariboru.

V prvi grupi je bila zmaga Novomeščanov pred začetkom veči

mlajša. Premagali so Ješenice s 3:1, Crnemlje in Kranj pa sta odpovedali kar s 3:0. V drugi skupini so zmagali igralci Kamnik, druga pa je bila Razvalica.

V finalu so Novomeščani presegli Kamnik s 3:1. Radovljico in Ješenic pa s 3:0. Tako so osvojili prvo mesto in prehodni pokal kočevskega Turističnega društva.

Se razprod tekem v jesenskem delu zvezne oddobničarske lige:

Prvo tekemo bodo Novomeščani igrali na tujem igrišču, in sicer v Zagrebu z Mladostjo (27. avgusta).

4. septembra bodo igrali doma s Spartakom iz Subotice. Istečno bodo v Novem mestu tudi mladinsko prvenstvo Slovenije v od-

bojk za moške ekip. Tudi naslednjo tekemo dne 11. septembra bodo igrali doma z Novim Beogradom. 25. septembra bo v Novem mestu sodelovalo lanskotletni državni turnir v dvojki. Prvotno je bilo vse Slovenije, saj je udeležilo osem ekip, ki so bili razdeljeni na dve grupe. Dve najboljši moštvi sta se plasirali v finale. Od dolnjinskih moških so se dosegli: zvezni ligast, Novomeščani odgovarjali v Beograd, kjer se bodo pomerili z Zelezničarjem Partizanom. V zadnjem kolu se bodo srečali z Branikom v Mariboru.

Prvi polfinalni tekem je že za nam.

Avec je osvojil prvo mesto, drugi je bil Fink. Oba sta obenem dobila tudi II. kategorijo. Ostali trije finalisti so Bojanec, Hrovat in Žerjav.

Druugi polfinalni tekem je že za nam.

Prvotno igrali so začeli s pretekajočim tekem, ki niso dosegli pravoključnega rezultata. Pet pravoključnih tekemov je bilo doseglo, kar je bilo do konča tekemov. Tako so dosegli pravoključno rezultat.

Kakor so obeta, bo ta turnir po kvaliteti skoraj presegel prvi polfinalni.

Med favorite sodijo Klemenc, Princ, ing. Sodnik, Bartoli, toda tudi na ostali je treba računati. Presentacija tudi tokrat ne bodo izključena.

Prijava za turnir se zbira do 1. septembra.

M. F.

GRAD LUKNJA

2 km severno od vasi Prečna ob potoku navzgor izvira v ozki dolinici pod gradom Luknja Temenica, podzemski odtok Temenice, ki ponikva pri Ponikvah in pride pri Luknji že tretjič na dan pod imenom Prečna. Takoj pod izvirom žene elektrarno. V bližini je velika podzemna jama, ki ima baje podzemsko zvezo z gradom Hmeljnikiom. Na močni skali nad izvirom stoji grad Luknja (danes ruševin). Prvotni grad je bil še bolj v skale umaknjeno, streljav proč od sedanjega. Grad je nekdaj veljal za najbolj utrjeni grad na Dolenjskem. Bil je zelo podoben Predjamskemu gradu nad Postojno.

Prvotni grajski lastniki so bili gospodje Luknjančani. Nato je bil last Erazma Predjamskega, lastnika Postojanske Luke. Okoli leta 1490 je postal deželno knežja last. Cesari Maksimilijan ga je 1494 izročil v fevd rodbini pl. Gallenberg. Po ženitvi so ga 1550 dobili grofje Galli, ki so razpadajoči grad restavirali. Zgradili so tri stople z zidovi in hodniki, obdali pa so ga z globokim jarkom, čez katerega je držal

dvigljiv most. V dobi turških napadov so se v grad zatekali tudi okolčani. Poznejši lastniki Luknje (Luegg) so bili od leta 1759 dalje (odkar obstoju deželna deska) slediči:

1. Jožef grof Barbo pl. Boštanski, 2. Eugen grof Barbo pl. Boštanski, 3. Od 25. III. 1827. leta dalje Vincenc baron Schweiher Lerchenfeldski (ki je bil tudi lastnik gradu Otočec), 4. Anton pl. Fichtenau (od 2. VII. 1827 dalje, ki je kupil grad za 22.000 goldinarjev). Franc Langer (poznejši vitez plemeniti Podgoro). 6. Do leta 1945 je bil rapidno propadajoči grad last Franca Seidlja, pok. trgovca iz Novega mesta,

od tega pa odvetnik dr. Tomšič iz Ljubljane.

Grad z izvirom Prečne je priljubljeno izletišče Novomeščanov, saj je oddaljen le 6 km od Novega mesta. Prijetje po podlanski izlet v Prečno in Luknjo vas bo zadovoljil, če si morda doslej še nikoli niste ogledali razvalin lukanjskega gradu.

Gladež naj bi se raje imenoval bodež

V ameriškem slovenskem časopisu »Nova doba«, objavlja Anton Terbovec v rubriki »Vsa

po svojih razne, na duhovit način obdelane zgodbe in vsakdanje dozivlja ter dogovisči. V eni zadnjih številki se je spravil na ime zdravilne rastline gladež. Takole jo opisuje:

»V Dolenjskem listu, ki izhaja v Novem mestu, sam bila kakšna zdravilna zelišča naj se nabrojajo in koliko trgovci plačujejo zanje. Pri nekaterih pridaje v poštev cveti, pri drugih listi, pri nadaljnimi korenine. In sem bil presenečen, ko sem med zdravilnimi rastlinami našel tudi gladež; posušene korenine istega da se plačujejo po 65 din kilogram.

Angleške ali latinske označbe za to rastline ne poznam, toda gladež je z bolčimi črkami zapisan v mojih spominih iz boso-petih let. Rastlina požene vsakoleto iz večletnih korenin kar edine, z drobnimi rožnatimi cvetovi okrašena grmičke, ki se subverzivno vključijo v travno občinstvo, to najraši po prečenih travnikih in pašnikih. Bosoperi

pastirčki pa smo neštetokrat prisli v prav nediplomaticne stike s tem zeliščem in posledic mi treba praviti, že sam spomin na-

je bolče.«

Zdaj berem, da je gladež prišel na samo v sodobno literaturo, ampak celo v častno družbo zdravilnih zelišč. Kot je zapisano, plačujejo gladeževe korenine po 65 din kilogram. Ce bi mogel, bi k tesi cene še jaz primaknil kak dolar, samo da bi ga v vsej Sloveniji izkopal in prodajo v poštev cveti, pri drugih listi, pri nadaljnimi koreninami. In sem bil presenečen, ko sem med zdravilnimi rastlinami našel tudi gladež; posušene korenine istega da se plačujejo po 65 din kilogram.

Pri vsej zadevi pa ostaja neodgovorjeni vprašanje, zakaj so načrte predstavitev tisto zahrinno rastlino imenovali gladež; bolj primerno bi bilo imeti bodež. Ameriški demokratični senator Kefauver je začel preiskavo o vzrokih mladinskega kriminala. Prišel je na sled družbi, ki se je petala s prodajo umazanih slik, pornografskih filmov in spolzake literature mladini. Ta trgovina je imela zvezepo vsej Ameriki in je vrgla letno 300.000 dolarjev dobitka.

Senator je zasljal razporočenko Mary Tager iz Kalifornije, ki je bila že osojena zaradi razpoložanja takega blaga. S svojim bivšim možem sta pri tem poslu zaslužili dnevno po 3000 do 4000 dolarjev in sta v kratkih mesecih načrtili v banko 750.000 dolarjev. Več nečednih trgovini sledovala ameriški film in televizija.

Beračka nadloga v Italiji

Policija v Milenu je začela preganjati berače, ki so postali mesto že prava nadloga. Negeka berač je kaznovala z denarno globo kar 396 krat, vendar ga doslej ni mogla odvrtni od beračenja. Dnevno je »nafetalo« na ulicah od 2300 do 3000 lir.

Levi v keverni

Ko je gostoval cirkus Hagenbeck v mestu Charleville v Franciji, je neznanec odpril kletko levov in 12 jih je odšel na spreهد po mestu. Enajst jih je zavilo skozi odprtva vrata neke restavracije, kjer so pospravili vso meso v kuhih in lokalih. Lastnik cirkusa in njegov po-možnik so šli takoj na delo in polovili vseh enajst levov. Precej strahu je prestal lastnik restavracije, ki se je skril pod mimo. Prav njege si je izbral lev za vzglavnik, vendar mu ni storil nič zlega. V spomin na ta nenavadni obisk je lastnik preimenoval svoj lokal v »Restavracijo pri levih.«

Kakor je bil legendaren gospodar hiše, Janez Trdina, taka je bila tudi hiša sama. Ko so popravljali streho, so za dimnikom našli lonec, napoljen z napoleondori (cekin). Ob tej priliki so ljudji pripovedovali, da je bila za časa francoske okupacije v tej hiši gostilna in da je bil Napoleon velik prijatelj gostilnicarke; govoril je z njo v tem jeziku in ob vsakem obisku njo in sljužnici bogato obdaroval z napoleondori.

Kadar so naša mati imeli srečo, da so v loteriji zadeli ambo, so dali vsakemu otroku krajek. Z njim so tekli k Tučkovim ku-pit biskvitni pišket. Ob takih orlikah smo videli pisatelje sedeti v družbi novomeških profesorjev Jeraja, Virbnika, Ignace Hladnika in drugih. Največkrat je pa sedel sam, bral knjige ali si kaj beležil. Včasih je šel na spreهد z profesorjem Mihaelom Markičem. Trdina je imel popotno piško učenjak Markič pa dežnik. Devetdesetletni, sedaj že pokojni živinodržnik Skale mi je pripovedoval, da je pisatelj v Brummerjevi gostilni kar stoe pöplil krov v sadovnjaku.

Ob Trdinovem času je Trdina

va hiša imela vrt, ki je mejil

na Andresovem zemljišču v Berg-

manov vrt. Sredi vrta je stala

uta, vsa poraščena z divjo tro-

Poleti, kadar je bil pisatelj do-

ma, je večino dneva prebil v

teh utih v pisal. Stanoval je v

sobi na severnem vogalu hiše.

Okna so bila obrnjena proti

Trški gori, na vzhodni strani pa

Kadar vidim ta spomenik, se

spominim, kako smo otroci od

daleč opazovali Janeza Trdino;

zdel se nam je silno zanimiv in

meni je dobro ostal v spominu.

Naša hiša je bila bližnja soseda

Trdinove. Trdinova hiša je do-

nates last notarjev vdove Ivane

Mastnak. Vrt pri hiši je sedaj

povečan, ker je bil pokojni no-

tar Mastnak kupil Knobelharje-

vo hišo, jo podrl in prostor

spremenil v sadovnjak.

Ob Trdinovem času je Trdina

va hiša imela vrt, ki je mejil

na Andresovem zemljišču v Berg-

manov vrt. Sredi vrta je stala

uta, vsa poraščena z divjo tro-

Poleti, kadar je bil pisatelj do-

ma, je večino dneva prebil v

teh utih v pisal. Stanoval je v

sobi na severnem vogalu hiše.

Okna so bila obrnjena proti

Trški gori, na vzhodni strani pa

Kadar vidim ta spomenik, se

spominim, kako smo otroci od

daleč opazovali Janeza Trdino;

zdel se nam je silno zanimiv in

meni je dobro ostal v spominu.

Naša hiša je bila bližnja soseda

Trdinove. Trdinova hiša je do-

nates last notarjev vdove Ivane

Mastnak. Vrt pri hiši je sedaj

povečan, ker je bil pokojni no-

tar Mastnak kupil Knobelharje-

vo hišo, jo podrl in prostor

spremenil v sadovnjak.

Ob Trdinovem času je Trdina

va hiša imela vrt, ki je mejil

na Andresovem zemljišču v Berg-

manov vrt. Sredi vrta je stala

uta, vsa poraščena z divjo tro-

Poleti, kadar je bil pisatelj do-

ma, je večino dneva prebil v

teh utih v pisal. Stanoval je v

sobi na severnem vogalu hiše.

Okna so bila obrnjena proti

Trški gori, na vzhodni strani pa

Kadar vidim ta spomenik, se

spominim, kako smo otroci od

daleč opazovali Janeza Trdino;

zdel se nam je silno zanimiv in

meni je dobro ostal v spominu.

Naša hiša je bila bližnja soseda

Trdinove. Trdinova hiša je do-

nates last notarjev vdove Ivane

Mastnak. Vrt pri hiši je sedaj

povečan, ker je bil pokojni no-

tar Mastnak kupil Knobelharje-

vo hišo, jo podrl in prostor

spremenil v sadovnjak.

Ob Trdinovem času je Trdina

va hiša imela vrt, ki je mejil

na Andresovem zemljišču v Berg-

manov vrt. Sredi vrta je stala

uta, vsa poraščena z divjo tro-

Poleti, kadar je bil pisatelj do-

ma, je večino dneva prebil v

teh utih v pisal. Stanoval je v

sobi na severnem vogalu hiše.

Okna so bila obrnjena proti

Trški gori, na vzhodni strani pa

Kadar vidim ta spomenik, se

spominim, kako smo otroci od

daleč opazovali Janeza Trdino;

zdel se nam je silno zanimiv in

meni je dobro ostal v spominu.

Naša hiša je bila bližnja soseda

Trdinove. Trdinova hiša je do-

nates last notarjev vdove Ivane

Mastnak. Vrt pri hiši je sedaj

povečan, ker je bil pokojni no-

tar Mastnak kupil Knobelharje-

vo hišo, jo podrl in prostor

spremenil v sadovnjak.

Ob Trdinovem času je Trdina